

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

IV. ÚS 126/2026-27

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Libora Duľu a sudcov Ladislava Duditša a Rastislava Kaššáka (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] zastúpeného Mgr. Radoslavom Kyselom, Mládežnícka 577/14, Žilina, proti postupu Krajského súdu v Žiline v konaní vedenom pod sp. zn. 2Tpo/63/2025 a jeho uznesení z 26. novembra 2025 takto

r o z h o d o l :

Ústavnej sťažnosti **n e v y h o v u j e .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Ústavný súd uznesením č. k. IV. ÚS 126/2026-13 z 24. februára 2026 podľa § 56 ods. 5 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) prijal na ďalšie konanie v celom rozsahu ústavnú sťažnosť sťažovateľa, ktorou sa domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 1, 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a svojho práva na slobodu a bezpečnosť podľa čl. 5 ods. 3 a 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Krajského súdu v Žiline (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 2Tpo/63/2025 (ďalej len „napadnuté konanie“) a jeho uznesením z 26. novembra 2025 (ďalej len „napadnuté uznesenie“). Navrhuje napadnuté uznesenie zrušiť a priznať mu finančné zadostučinenie 7 000 eur.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ je obvinený z prečinu marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa § 348 ods. 1 písm. d) Trestného zákona. Sťažovateľ je trestne stíhaný väzobne z dôvodu podľa § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku a lehota jeho väzby začala plynúť 23. augusta 2025 o 00.05 h.

3. Sťažovateľ podal žiadosť o prepustenie z väzby na slobodu, ktorá bola Okresnému súdu Martin (ďalej len „okresný súd“) doručená 21. októbra 2025 a o ktorej okresný súd rozhodol

uznesením sp. zn. 13Tp/32/2025 z 12. novembra 2025 (ďalej len „uznesenie okresného súdu“) tak, že ju podľa § 79 ods. 3 Trestného poriadku zamietol a rovnako zamietol aj návrhy sťažovateľa na nahradenie jeho väzby. Proti uzneseniu okresného súdu zahlásil sťažnosť, ktorú mal v úmysle odôvodniť po doručení uznesenia okresného súdu.

4. Krajský súd rozhodol napadnutým uznesením tak, že sťažnosť sťažovateľa podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku ako nedôvodnú zamietol.

II.

Argumentácia sťažovateľa

5. Sťažovateľ pred ústavným súdom namieta, že krajský súd rozhodol napadnutým uznesením ešte skôr, ako bolo sťažovateľovi doručené odôvodnenie uznesenia okresného súdu, a teda skôr, ako on sám mohol proti dôvodom uznesenia okresného súdu účinným spôsobom argumentovať vo svojej zahlásenej sťažnosti. Krajský súd v skutočnosti nijakým spôsobom nepreveroval doručenie uznesenia okresného súdu sťažovateľovi a sťažovateľa ani nevyzval na zaslanie odôvodnenia sťažnosti.

III.

Vyjadrenie krajského súdu, replika sťažovateľa a ústne pojednávanie

III.1. Vyjadrenie krajského súdu:

6. Krajský súd vo svojom vyjadrení k ústavnej sťažnosti poukázal na skutočnosť, že sťažovateľ podal sťažnosť proti uzneseniu okresného súdu ihneď po jeho vyhlásení. Je bežnou praxou prvostupňových súdov, že vo väzobných veciach určia obvinenému a jeho obhajcovi primeranú lehotu – zvyčajne 5 pracovných dní – na vypracovanie písomného odôvodnenia už podanej sťažnosti do zápisnice, prípadne ich pred predložením spisového materiálu sťažnostnému súdu vyzvú na písomné odôvodnenie podanej sťažnosti.

7. Sťažovateľ podal svoju sťažnosť 12. novembra 2025 a krajský súd o nej rozhodol 26. novembra 2025, teda po uplynutí viac ako 13 dní. Vzhľadom na to, že obhajca sťažovateľa bol prítomný pri vyhlásení uznesenia okresného súdu a zahlásení podanej sťažnosti, krajský súd považoval lehotu 13 dní za dostatočný časový priestor na riadne písomné odôvodnenie podaného opravného prostriedku. Sťažovateľovi už v čase podania sťažnosti musela byť zrejma aspoň podstatná časť odôvodnenia uznesenia okresného súdu.

8. Pokiaľ obhajca sťažovateľa do zápisnice uviedol, že sťažnosť odôvodní do 3 pracovných dní od doručenia uznesenia okresného súdu, podľa krajského súdu išlo iba o jeho nezáväzné vyjadrenie. Aj v takomto prípade by však lehota na odôvodnenie sťažnosti už uplynula 3. decembra 2025, teda v lehote 3 dní od uloženia zásielky, ktorá bola adresovaná obhajcovi sťažovateľa, na pošte (§ 66 ods. 3 Trestného poriadku). Písomné vyhotovenie napadnutého uznesenia bolo na pošte uložené 25. novembra 2025, avšak obhajca sťažovateľa si ho v skutočnosti prevzal až 10. decembra 2025. V prípade akceptovania lehoty do 10. decembra 2025 by krajský súd musel na odôvodnenie zahlásenej sťažnosti čakať viac ako jeden kalendárny mesiac, čo je pri vybavovaní väzobných vecí neprípustné.

9. Krajský súd zdôraznil, že riadnym spôsobom preskúmal správnosť výrokov uznesenia okresného súdu, ako aj týmto výrokom predchádzajúce konanie. Podstatné argumenty sťažovateľa boli uvedené už v konečnom návrhu obhajcu vykonanom 12. novembra 2025, v ktorom sa podrobným spôsobom venoval zákonnosti väzby a aj jej možnému nahradeniu.

10. Krajský súd napokon poukázal na to, že právo patrí bdelym a nespôsobilosť obhajoby preberať úradnú poštu (pozri bod 8 tohto nálezu).

11. Vzhľadom na už uvedené krajský súd navrhol ústavnej sťažnosti nevyhovieť.

III.2. Replika sťažovateľa:

12. Sťažovateľ vo svojej replike zdôraznil, že k reálnemu doručeniu uznesenia okresného súdu došlo až 10. decembra 2025 a že krajský súd rozhodoval napadnutým uznesením už 26. novembra 2025.

13. Tvrdenie krajského súdu o možnosti odôvodniť sťažnosť proti uzneseniu okresného súdu na základe oboznámenia sa iba s jeho ústnym odôvodnením nemožno akceptovať. Ak by postačovalo iba takéto ústne odôvodnenie, povinnosť doručovať väzobné uznesenie by sa stala samoúčelnou.

14. Sťažovateľ ďalej uviedol, že aj v prípade akceptovania lehoty na odôvodnenie sťažnosti do 3. decembra 2025 by v posudzovanej veci bolo naďalej podstatné, že v čase rozhodovania krajského súdu (už 26. novembra 2025) nemal jeho obhajca možnosť oboznámiť sa s písomným vyhotovením uznesenia okresného súdu, a teda z uvedeného dôvodu ani nemal možnosť zahlásenú sťažnosť náležite odôvodniť.

15. Podľa sťažovateľa krajský súd iba špekuluje, že v odôvodnení sťažnosti proti uzneseniu okresného súdu by neuviedol žiadne iné argumenty nad rámec vyjadrení na verejnom zasadnutí 12. novembra 2025. Navyše, takýto právny názor podľa sťažovateľa neobstojí z pohľadu zachovania princípov rovnosti zbraní.

III.3. Ústne pojednávanie:

16. Ústavný súd v danom prípade na základe § 58 ods. 3 zákona o ústavnom súde upustil od ústneho pojednávania, pretože na základe podaní účastníkov dospel k názoru, že od neho nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

IV.

Posúdenie dôvodnosti ústavnej sťažnosti

17. Podstatou ústavnej sťažnosti je namietané porušenie základných práv sťažovateľa podľa čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy a jeho práv podľa čl. 5 ods. 3 a 4 dohovoru postupom krajského súdu v napadnutom konaní a jeho napadnutým uznesením, a to v súvislosti s rozhodovaním o sťažnosti sťažovateľa proti uzneseniu okresného súdu, ktorým bola zamietnutá jeho žiadosť o prepustenie z väzby na slobodu.

18. Z judikatúry ústavného súdu vyplýva, že osoba vo väzbe musí mať v každom prípade možnosť predložiť súdu argumenty a dôvody proti svojmu ponechaniu vo väzbe a vyjadriť sa ku všetkým

okolnostiam týkajúcim sa jej dôvodnosti a zákonnosti. Musí jej byť daná možnosť vyjadriť sa k tvrdeniam protistrany (prokurátora) o odôvodnenosti trvania väzby a vyvracať ich. Pre tento účel jej nemôže byť odopreté právo oboznámiť sa s dôkazmi a so skutočnosťami, o ktoré by sa malo opierať rozhodnutie súdu o väzbe (kontradiktórnosť konania). Procesný postup súdu musí zabezpečiť, aby bola obvinenému/obžalovanému v týchto smeroch poskytnutá rozumná príležitosť obhajovať svoje záujmy za podmienok, ktoré ho nepostavia do podstatne nevýhodnejšej pozície v porovnaní s druhou stranou (princíp „rovnosti zbraní“). Zabezpečenie kontradiktórnej povahy konania a rešpektovanie princípu „rovnosti zbraní“ predstavujú základné procesné garancie uplatniteľné vo veciach týkajúcich sa pozbavenia osobnej slobody väzbou (III. ÚS 198/05, II. ÚS 18/2013, II. ÚS 266/2013, III. ÚS 142/2020).

19. Povinnosťou všeobecných súdov je ďalej umožniť obvinenému uplatnenie práva na obhajobu tak, aby sa zachoval jeho reálny obsah a zmysel. Inak by totiž toto právo nebolo možné považovať za reálne, ale iba za teoretické, resp. iluzórne. Výklad príslušných ustanovení dotknutých právnych predpisov musí byť preto taký, aby uplatnenie práva na obhajobu v konaní o väzbe sa obvinenému reálne umožnilo (II. ÚS 116/2011, II. ÚS 266/2013, II. ÚS 175/2017).

20. Európsky súd pre ľudské práva opakovane judikoval, že z čl. 5 ods. 4 dohovoru nevyplýva povinnosť dvojstupňového konania o väzbe, ak však štát takýto systém zavedie, musí zabezpečiť v zásade rovnaký rozsah práv v prvostupňovom i v sťažnostnom konaní (rozsudok Veľkej komory vo veci Inseher proti Nemecku zo 4. 12. 2018, sťažnosti č. 10211/12 a č. 27505/14, bod 254; ku kontradiktórnosti konania na sťažnostnom súde pozri rozsudok vo veci Toth proti Rakúsku z 12. 12. 1991, sťažnosť č. 11894/85, bod 84).

21. V okolnostiach danej veci ústavný súd konštatuje, že krajský súd, ktorý svoje napadnuté uznesenie vydal už 26. novembra 2025, nevytvoril sťažovateľovi dostatočný priestor na spochybnenie dôvodov, na ktorých bolo založené uznesenie okresného súdu o zamietnutí jeho žiadosti o prepustenie z väzby na slobodu. Krajský súd vo veci sťažovateľa rozhodol napadnutým uznesením bez toho, (i) aby mu bolo doručené odôvodnenie podanej sťažnosti proti uzneseniu okresného súdu zo strany obhajcu sťažovateľa a taktiež bez toho, (ii) aby doručenie uznesenia okresného súdu akokoľvek preveroval (pozri IV. ÚS 667/2023). Krajskému súdu bolo podľa jeho vyjadrenia k ústavnej sťažnosti známe, že podaná sťažnosť proti uzneseniu okresného súdu plánuje obhajca sťažovateľa odôvodniť do 3 pracovných dní od doručenia písomného vyhotovenia uznesenia okresného súdu (pozri bod 8 tohto nálezu). Ak teda krajský súd nemal v príslušnom spise doručené odôvodnenie podanej sťažnosti proti uzneseniu okresného súdu, mal doručenie predmetného rozhodnutia overiť na okresnom súde, k čomu však nedošlo. Až následne by bolo povinnosťou krajského súdu vysporiadať s otázkou, či bola v danej veci rešpektovaná obhajcom avizovaná lehota na odôvodnenie podanej sťažnosti (3 pracovné dni od doručenia uznesenia okresného súdu), prípadne či bola rešpektovaná iná primeraná lehota na odôvodnenie podanej sťažnosti (tvrdenia krajského súdu v bodoch 6 a 7 tohto nálezu; porov. IV. ÚS 601/2025).

22. Postup obhajcu sťažovateľa, ktorý si uznesenie okresného súdu na pošte fakticky prevzal až 10. decembra 2025, pričom od tohto dátumu odvádza moment „reálneho doručenia“ a začiatok plynutia lehoty na odôvodnenie podanej sťažnosti, nemôže na uvedenom pochybení krajského súdu po formálnej stránke nič zmeniť. Uznesenie okresného súdu bolo totiž sťažovateľovmu obhajcovi doručené 28. novembra 2025 (§ 66 ods. 3 Trestného poriadku), pričom krajský súd rozhodol

napadnutým uznesením už 26. novembra 2025, teda skôr, ako mal sťažovateľ vôbec možnosť oboznámiť sa so všetkými okolnosťami a dôvodmi, na ktorých bolo uznesenie okresného súdu založené. Zo strany krajského súdu teda nebola pre sťažovateľa vytvorená reálna možnosť spochybniť argumentáciu okresného súdu k nevyhnutnosti jeho väzby a k zamietnutiu jeho návrhov na nahradenie väzby. V tomto smere ústavný súd pripomína, že doručenie odôvodnenia uznesenia okresného súdu nie je samoúčelnou formalitou, ale nevyhnutným predpokladom na oboznámenie sa s jeho dôvodmi v rozsahu, ktorý v plnej miere umožní spochybniť závery prvostupňového väzobného súdu (I. ÚS 307/2011, IV. ÚS 667/2023).

23. Táto povinnosť doručiť písomné vyhotovenie väzobného rozhodnutia na účel zabezpečenia možnosti podať odôvodnenú sťažnosť vyplýva z dôležitosti práva, ktoré je „v stávke“ (základné právo na osobnú slobodu; III. ÚS 30/2015, III. ÚS 390/2025), asymetrického vertikálneho (mocenského) vzťahu medzi štátom a obvineným (II. ÚS 25/2024), a predovšetkým zo skutočnosti, že ústavou zaručená osobná sloboda predstavuje pravidlo a jej obmedzenie zas nevyhnutnú a odôvodnenú výnimku (I. ÚS 47/2013, I. ÚS 337/2020), pričom pri obmedzení osobnej slobody je predpoklad vždy v prospech prepustenia na slobodu (II. ÚS 317/2024).

24. V okolnostiach danej veci to znamená, že výnimka z pravidla o zaručení osobnej slobody sťažovateľa bola odôvodnená v uznesení okresného súdu a že krajský súd rozhodol o podanej sťažnosti sťažovateľa proti tomuto uzneseniu bez toho, aby (zo svojho hľadiska) umožnil sťažovateľovi oboznámiť sa so všetkými dôvodmi zakladajúcimi existenciu tejto výnimky.

25. Napriek už uvedenému je v okolnostiach danej veci potrebné konštatovať aj to, že ak by krajský súd postupoval *lege artis* a ústavnokonformne (ako to bolo vysvetlené v predchádzajúcej časti nálezu) a rozhodol by až po 3. decembri 2025, teda po uplynutí lehoty avizovanej obhajcom na písomné odôvodnenie podanej sťažnosti, platilo by, že až do 10. decembra 2025 by ostalo v takto vymedzenej lehote generované rozhodnutie krajského súdu bez podkladu v podobe predmetného odôvodnenia (jeho zaslanie a zohľadnenie by nebolo objektívne možné v dôsledku faktického prevzatia uznesenia okresného súdu obhajcom až 10. decembra 2025). Medzi negatívnym účinkom definovaným nemožnosťou už podanú sťažnosť zo strany obvineného (sťažovateľa) písomne odôvodniť a postupom krajského súdu v jeho faktickej (a nepochybne nesprávnej) podobe teda nie je možné konštatovať priamu príčinnú súvislosť. Kritický účinok bol totiž nevyhnutne vyvolaný relevantnou nečinnosťou obhajcu (konajúceho v priamom zastúpení sťažovateľa), pričom ani náležitý postup krajského súdu mu v skutočnosti nemohol zabrániť. Charakter dotknutého postupu teda v posudzovanom prípade nevyvoláva kasačne (vo vzťahu k napadnutému uzneseniu krajského súdu) sankcionovateľnú zodpovednosť voči sťažovateľovi, resp. reálny materiálny zásah do jeho v petite ústavnej sťažnosti označených práv. Preto nebolo ústavnej sťažnosti vyhovieť.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 30. júna 2026

Libor Duľa
predseda senátu